

Čo je to hepatitída?

Hepatitída je zápalové ochorenie pečene. Môže prebiehať akútne alebo chronicky. Vzniká z rôznych príčin, **najčastejšie v dôsledku vírusovej infekcie** (vírusové hepatitídy A, B, C, D a E), pôsobením rôznych toxínov (alkohol, lieky, chemikálie), metabolických alebo autoimunitných procesov. Vírusové hepatitídy B, C, D **sú zákerné tým, že nebolia a infikovaný človek o nich nevie.** Preto je **nevyhnutné sa dožadovať špecifických vyšetrení pri akomkoľvek podozrení, zvlášť u rizikových osôb,** na potvrdenie alebo vylúčenie týchto obáva-nych infekcií.

Čo je hepatitída C?

Hepatitída C patrí medzi najrozšírenejšie závažné infekcie pečene vo svete. Zapríčiňuje ju vírus hepatitídy C (VHC), ktorý napáda pečenné bunky. **Až v 80% prechádza infekcia do chronicity a vzniká chronická hepatitída C.** Táto môže postupne viesť k vzniku cirhózy (jazvovatenie) alebo rakoviny pečene. **Prenáša sa kontaktom s infikovanou krvou alebo s telesnými tekutinami.**

Mala by som byť vyšetrená na hepatitídu C, ak som tehotná?

Vo veľmi zriedkavých prípadoch (5%) môžu infikované tehotné ženy vírus hepatitídy C preniesť na ich dieťa počas tehotenstva alebo pôrodu. Riziko prenosu je vyššie iba v prípade, keď má matka vysoký titer RNA HCV cirkulujúcej v krvi, alebo ak je súčasne HIV pozitívna. Titer HCV RNA v krvi matky by sa mal vyšetriť v prípade positivity protilátok proti HCV (anti-HCV). Protilátky

proti HCV prechádzajú placentou a ich hodnoty môžu byť pozitívne u novorodenca ešte asi 6 mesiacov po narodení (životnosť materských protilátok). Prítomnosť infekcie HCV u dieťaťa sa dá vyšetriť stanovením prítomnosti / neprítomnosti HCV RNA v sére. Dojčenie nesúvisí s vertikálnym prenosom infekcie vírusu hepatitídy C.

Áno – vyšetrenie ordinuje lekár.

Na zaistenie prevencie prenosu hepatitídy C z matky na dieťa by mali byť na prítomnosť infekcie HCV vyšetrené všetky tehotné ženy. Rovnako dôležité je toto vyšetrenie v období pred otehotnením!

Čo ak mám pozitívny test na hepatitídu C počas tehotenstva?

Ak sa u tehotnej ženy zistí pozitívny výsledok vyšetrenia na prítomnosť infekcie hepatitídy C, mala by byť **odporučená k špecialistovi na pečenné ochorenia (hepatológovi)** kvôli ďalším nevyhnutným vyšetreniam a odporučeniu ďalšieho postupu.

Takmer u všetkých žien s infekciou vírusom hepatitídy C prebieha tehotenstvo bez komplikácií.

Ako môžem ochrániť svoje bábätko pred hepatitídou C?

Riziko prenosu HCV počas tehotenstva je veľmi malé. O niečo vyššie je v období pôrodu a tesne po pôrode. Pokiaľ zachováte odporúčané preventívne opatrenia, môžete toto riziko znížiť na minimum.

Môžem koiť svoje bábätko, ak som infikovaná vírusom hepatitídy C?

Podľa odporúčaní medzinárodných inštitúcií je dojčenie dieťa matkami infikovanými HCV bezpečné. Ženy s hepatitídou C treba povzbudiť, aby dojčili svoje deti.

Prínos dojčenia prevyšuje riziko prenosu vírusu hepatitídy C materským mliekom. Pozornosť treba venovať poraneniu prsníkov – nakoľko krvou a tkanivovým mokom sa môže vírus preniesť. Pri poranení prsníkových bradaviek je potrebné dojčenie prerušiť, mlieko odstrekovať a k dojčeniu sa vrátiť po zahojení. Odporúča sa používať ochranné klobúčiky na prsníkové bradavky.

Ako sa dozviem, či som infikovaná vírusom hepatitídy C?

Základné vyšetrenie na zistenie hepatitídy C ordinuje gynekológ všetkým tehotným ženám počas preventívnej prehliadky na začiatku alebo plánovaní tehotenstva. Vyšetří sa:

- **anti-HCV protilátky:** ide o protilátky proti antigénom HCV. Ak je test pozitívny, môže ísť: 1. buď o prekonanie infekcie HCV v minulosti s následným vylúčením HCV z organizmu alebo 2. o pretrvávajúcu prítomnosť infekcie HCV v organizme.

Na rozlíšenie sa vykonáva stanovenie

- **HCV RNA – ribonukleová kyselina vírusu HCV:** pozitívny výsledok priamo potvrdzuje u osoby infekciu HCV. Toto vyšetrenie už ordinuje odborný lekár – hepatológ.

V prípade, **ak má ošetrojúci lekár podozrenie na prítomnosť infekcie hepatitídy C alebo sú prítomné iné príznaky pečenného ochorenia teda odošle tehotnú pacientku na ďalšie posúdenie na špecializované pracovisko.**

Ako môžem ochrániť svoje dieťa, ak je iný člen rodiny infikovaný hepatitídou C?

Bábätká a deti môžu byť vystavené infekcii vírusom hepatitídy C od otca, súrodenca alebo iného človeka žijúceho v spoločnej domácnosti. Infikovať sa môže kontaktom s infikovanou krvou alebo telesnými tekutinami. **Dôsledné hygienické opatrenia predstavujú najlepšiu prevenciu proti šíreniu vírusu hepatitídy C. Očkovanie zatiaľ nie je k dispozícii.**

Ako môžem predísť infekcii vírusom hepatitídy C, ak je niekto v rodine infikovaný?

Je nevyhnutné dodržiavať základné preventívne hygienické opatrenia.

Medzi ne patria: zákaz spoločného používania ostrých predmetov, kde ľahko môže prísť k poraneniu - napríklad holiace potreby, zubné kefky, náušnice, atď. Týmto spôsobom sa môže infekcia preniesť aj malým množstvom krvi.

Infikované osoby by mali dôsledne a dostatočne pokrývať všetky ranky a drobné poranenia. Rozliatu krv treba odstrániť s použitím gumených rukavíc a dezinfekčného prostriedku. Hepatitída C sa neprenáša pri bežnom kontakte, nemôže sa šíriť kýchaním, kašľaním, objímaním, príbormi, kuchynským riadom, ani jedlom pripraveným infikovanou osobou.

Najistejšia ochrana pre teba a tvojich drahých je vedomosť o infekcii HCV a dôsledné dodržanie spomínaných hygienických opatrení.

Viac informácií Vám poskytne Váš:

❖ všeobecný praktický lekár

❖ gynekológ

❖ hepatológ

❖ **HEP HELP KLUB**

Občianske združenie
pacientov s chorobami pečene
<http://www.hephelpklub.com/>

❖ **Národné referenčné centrum pre liečbu chronických hepatitíd**

Slovenská zdravotnícka univerzita
Limbová 12-14, 833 03 Bratislava 37
hepatologia@szu.sk

Materiál realizovaný v rámci projektu MZ SR 2007/12-SZU-08

NÁRODNÉ REFERENČNÉ CENTRUM
PRE LIEČBU CHRONICKÝCH HEPATITÍD
Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislave

HEP HELP KLUB

Slovenská hepatologická spoločnosť
Slovenská gynekologicko-pôrodná spoločnosť
Slovenská spoločnosť
všeobecného praktického lekárstva
Slovenská lekárska spoločnosť

Vírusová hepatitída C a tehotenstvo

Odponde na najčastejšie otázky

Prof. MUDr. Jozef Holomáň, CSc.
MUDr. Helena Glasová, PhD.
Ester Ďuráková
MUDr. Iveta Vaverková, MPH
Prof. MUDr. Karol Holomáň, CSc.